

Навіны для Беларусі

Нумар 6

18 чэрвеня 2007 года

Office for a Democratic
Belarus

Я спадзяюся, што беларусы зразумеюць неад'емнасць уласных правоў, навучацца іх абараняць, а ўлады ў сваю чаргу, навучацца паважаць гэтыя правы.

У нумары

Інтэрв'ю з адмысловым дакладчыкам ААН па Беларусі Адрыянам Севярынам 1-2

Беларускія палітыкі ў Бруселі 2

Еўразвяз пазбавіць Беларусь гандлёвых прэферэнцый 3-4

Абвесткі 4

АДМЫСЛОВЫ ДАКЛАДЧЫК ААН ПА БЕЛАРУСІ АДРЫЯН СЕВЯРЫН: *Я заўсёды правяраю, пасля пераправляю, а потым ізноў правяраю*

Інтэрв'ю з адмысловым дакладчыкам па Беларусі ў Радзе па правах чалавека ААН Адрыянам Севярынам (серыя: *Еўрапейская палітыка ў асобах*)

Адрыян Севярын – чалавек надзвычай красамоўны, але ў адрозненне ад большасці сваіх калег, чуе суразмоўцу, яго адказы на пытанні кароткія і дакладныя. Ён робіць уражанне чалавека жарснага ў пошуку праўды. Яго даклады па Беларусі пэўным чынам нават ядналі беларускія ўлады і апазіцыю – абодва бакі іх рашуча крытыкавалі. На думку палітыка, такая рэакцыя сведчыць на карысць аб'ектыўнасці яго высноў, што шчыра яго цешыць.

- Спдар Севярын, Вы працуеце з Беларуссю з 1995 года. Вам яшчэ не надакучыла?

- Калі сур'ёзна ставіцца да праблемы ажыццяўлення палітычных свабод і правоў чалавека, стаміцца не магчыма, да таго ж я вельмі сімпатызую і спачуваю гэтай краіне.

- Усё яшчэ ёсць падставы для спачування?

- Як мне падаецца, апошні год у любым выпадку не прынес ніякіх рашучых змен. Толькі на працягу апошніх месяцаў Мінск прадэманстраваў нейкую

гатоўнасць да пэўнага дыялогу і супрацоўніцтва з Еўропай: былі падоўжаныя дамовы з некаторымі НДА на арэнду памяшканняў, каб тыя змаглі працаваць, у апазіцыі з'явілася больш магчымасцей. Але, на жаль, усё гэта немагчыма назваць зменамі, проста ўлады сталі паводзіць сябе з меншым выклікам, дык што ж гэта за змены тады?

- Як Вам падаецца, Вы разумеце беларусаў?

- Я б хутэй сказаў, што спачуваю ім. Слова “разумець” тут не зусім падыходзіць, бо пад ім можна мець на ўвазе “прымаць” сітуацыю ў краіне з правамі чалавека. Многія беларусы наогул гэтай сітуацыяй не цікавяцца і не гатовыя абараняць свае правы.

Падаецца, я дастаткова дасведчаны ў беларускай сітуацыі і разумею, што адбываецца. Мабыць менавіта таму і не стаміўся працаваць над гэтым пытаннем і сыходзіць не збіраюся. Хаця прычын апусціць рукі хапае. Так я вельмі доўга спадзяваўся на супрацоўніцтва з беларускімі ўладамі ў

пытанні паляпшэння сітуацыі з правамі чалавека. Нуль зменаў. Ёсць спадзяванні, што міжнародная супольнасць нарэшце аб'яднае намаганні і мабілізуе магчымасці для падтрымкі дэмакратычных змяненняў у краіне. Я веру, што краіны-суседкі Беларусі выступаць на карысць гэтай высакароднай мэты адзіным фронтам. Яшчэ хочацца спадзявацца на тое, што дэмакратычныя сілы Беларусі будуць працаваць разам і эфектыўна. З часам лёгка прыйсці да адчаю, калі бачыш, што твае надзеі не маюць пад сабой асновы.

- Беларускія ўлады не выражаюць жадання супрацоўнічаць з Вамі, пасля прызначэння

Інтэрв'ю з Адріянам Севярынам, працяг...

адмысловым дакладчыкам не пускаюць у краіну. Для падрыхтоўкі сваіх дакладаў Вы выкарыстоўваеце інфармацыю з афіцыйных крыніц і апазіцыйных колаў. Яны вельмі часта цалкам супярэчаць адно аднаму. Каму вы давяраеце?

- Я працую не толькі з афіцыйнай інфармацыяй і звесткамі, атрыманымі ад апазіцыі і грамадзянскай супольнасці, але і з такімі трэцімі крыніцамі, як, напрыклад, міжнародныя няўрадавыя арганізацыі. І акрамя таго, я заўсёды правяраю дадзеныя. Пасля яшчэ раз правяраю і пераправяраю, імкнучыся аналізаваць іх у кантэксце.

Згадзіцеся, што калі б сітуацыя ў краіне не выклікала нараканняў, беларускія ўлады лёгка пайшлі б на дыялог, тым самым давёўшы, што высновы майго даклада няслушныя. Меркаванні па апошнім дакладзе, які абмяркоўваўся ў Радзе ААН па правах чалавека 12 чэрвеня ў Жэневе, падзяліліся. Хтосьці яго падтрымаў, хтосьці не. Прамова пасланніка Беларусі ў ААН (*пастаянны прадстаўнік Рэспублікі Беларусь у міжнародных арганізацыях у Жэневе Сяргей Алейнік – “Навіны для Беларусі”*) утрымлівала ў сабе агульную крытыку, ён нават не палічыў за неабходнае прывесці прыклады з майго даклада і растлумачыць чаму штосьці там было няслушным. Адзінае, на што ён спасылаўся, гэта супярэчанне майго даклада дакладам іншых агенцый ААН, дзе, як я мяркую, не ставіцца пад сумнеў выкананне Беларуссю правоў чалавека. Беларускі пасол аднак не змог працягваць і гэтыя даклады. Як пасля такога досведу я магу давяраць інфармацыі прадстаўніка афіцыйнага Мінска?

- І што адбываецца пасля абмеркавання даклада?

- Той факт, што мой мандат

штогод падаўжаецца, фактычна азначае, што ён быў прыняты Камісіяй, а цяпер ужо Радай ААН па правах чалавека. Асобнай працэдурой ўхвалення даклада не існуе. Пасля прэзентацыі адбываецца дыскусія. Рэакцыя на выкананне рэкамендацый даклада мінімальна – міжнародная супольнасць недастаткова для гэтага мабілізаваная. І тут варта задумацца пра тое, што адмена пасады адмысловага дакладчыка па Беларусі негатыўным чынам адаб'ецца на перспектывах змен.

- Беларускія ўлады аддалі б перавагу паўнаўрадаваму палітычнаму супрацоўніцтву з Еўропай без умяшальніцтва ва ўнутраныя справы краіны. Ці магчымы такія варыянт?

- Натуральна! Але з адзінай агаворкай: права чалавека – гэта не пытанне для ўнутранага карыстання, яно не мае дзяржаўных межаў, таму што сваім клопатам мае не незалежнасць дзяржавы, але незалежнасць асобы, Савецкі Саюз парушаў права і свабоды сваіх грамадзян. Натуральна, што кожная дзяржава мае права самастойна вырашаць свае ўнутраныя пытанні, але як раз права чалавека сюды і не адносяцца.

Я спадзяюся, што беларусы зразумеюць неад'емнасць уласных правоў, навучацца іх абараняць, а ўлады ў сваю чаргу, навучацца паважаць гэтыя права. Змены ў Беларусі павінны выспець унутры краіны, а менавіта гэты працэс і займае шмат часу.

Адріян СЕВЯРЫН прызначаны адмысловым дакладчыкам ААН

па пытанні становішча ў галіне правоў чалавека ў Беларусі ў ліпені 2004 г. Беларускія ўлады адмовіліся з ім супрацоўнічаць. З'яўляецца дэпутатам Еўрапарламента.

Нарадзіўся ў 1954 годзе ў Бухарэсце (Румынія). У розны час займаў пасаду намесніка прэм'ер-міністра, міністра замежных спраў Румыніі, быў дэпутатам і дакладчыкам Парламенцкай

права чалавека – гэта не пытанне для ўнутранага карыстання, яно не мае дзяржаўных межаў, таму што сваім клопатам мае не незалежнасць дзяржавы, але незалежнасць асобы

асамблеі Рады Еўропы, Прэзідэнтам ПА АБСЕ, у 1995-1999 гг. Узначальваў падкамітэт ПА АБСЕ па Беларусі. Летам 1999г. сустракаўся з

Аляксандрам Лукашэнкам у якасці кіраўніка Рабочай групы ПА АБСЕ. У 2000-2001 гг. наведваў Беларусь у рамках візітаў парламенцкай “тройкі” – ЕЗ, Рады Еўропы і АБСЕ. Аўтар кніг па міжнародным гандлёвым праве, эканамічных і палітычных рэформах, міжнародных адносінах ды інш. Лаўрыят міжнародных і нацыянальных прэмій. Валодае, акрамя румынскай, ангельскай, іспанскай, італьянскай, рускай і французскай мовамі.

13/06/2007

Пытанні задавала **Марына Рахлей**

Падрыхтавана “Офісам за дэмакратычную Беларусь”

Сябры партый Беларускай Хрысціянскай Дэмакратыі і Беларускай зялёнай наведалі Брусель

На запрашэнне “Офіса за дэмакратычную Беларусь” і славацкай фундацыі Pontis Брусель наведалі прадстаўнікі новага пакалення беларускіх палітыкаў: сустаршыні Беларускай Хрысціянскай Дэмакратыі Аляксей Шэйн і Віталь Рымашэўскі, а таксама Алег Новікаў, лідэр партыі Беларускай зялёнай.

Згодна з праграмай візіту, адбыліся сустрэчы з прадстаўнікамі інстытуцый Еўразвязу, дыпламатычных місій еўрапейскіх краін, што месцяцца ў Бруселі, сябрамі праваабарончых арганізацый, а таксама прадстаўнікамі беларускай дыяспары ў Антверпене. Галоўнай мэтай візіту было наладжанне больш цесных кантактаў з партнёрскімі партыямі ў Еўропе.

У часе сустрэч закраліся такія важныя тэмы, як перспектыва дыялогу паміж беларускімі ўладамі і ЕЗ,

магчымыя сцэнары яго развіцця, сітуацыя з правамі чалавека ў Беларусі, у прыватнасці абмежаванне свабоды сумлення і ўзмоцнення рэпрэсіі супраць рэлігійных груп. Таксама разглядалася пытанне пазбаўлення Беларусі гандлёвых прэферэнцый, прычыны, што прывялі да такога рашэння і магчымыя наступствы для эканомікі краіны.

Шмат пытанняў было зададзена беларускім лідэрам пра стан апазіцыі пасля II Кангрэсу дэмакратычных сіл.

Маладыя беларускія палітыкі атрымалі магчымаць сустрэцца з адмысловым дакладчыкам ААН па Беларусі Адрыянам Севярынам, якраз на наступны пасля таго, як быў прэзентаваны яго даклад у Жэневе.

У часе сустрэч еўрапейскія парламентарыі выказвалі заклапочанасць адсутнасцю адзінства ў шэрагах апазіцыі і немагчымасцю скарыстацца з дасягнутага ў часе прэзідэнцкай кампаніі 2006 г.

палітычнага капіталу.

Акрамя сустрэч, сябры беларускіх партый змаглі паўдзельнічаць у канферэнцыі “Беларусь і Еўрапейская палітыка добрасуседства”, зарганізаванай стажорамі Еўрапейскай Камісіі 12 чэрвеня. Канферэнцыя сабрала вялікую колькасць людзей, зацікаўленых у беларускім пытанні. Сярод выступоўцаў быў былы віцэ-прэзідэнт Еўрапарламента, сябра дэлегацыі па дачыненнях з Беларуссю прафесар Януш Анушкевіч, намесніца старшыні аддзелу па дачыненнях з Украінай, Малдовай і Беларуссю з Генеральнага дырэктарата па знешняй палітыцы Еўракамісіі сп. Мадэлін Маёранка і Вольга Стужынская, якая ўзначальвае “Офіс за дэмакратычную Беларусь”.

“Офіс за дэмакратычную Беларусь выказвае падзяку фундацыі Pontis, а таксама ўраду Славакіі і пастаяннаму прадстаўніцтву гэтай краіны ў Бруселі за падтрымку ў арганізацыі паездкі.

14/06/2007

Еўразвяз пазбавіць Беларусь гандлёвых прэферэнцый за парушэнні правоў працоўных

У снежні 2006 года Еўразвяз папярэдзіў, што можа пазбавіць Беларусь гандлёвых прэферэнцый, у выпадку, калі тая не выканае сваіх

абавязальніцтваў перад Міжнароднай арганізацыяй працы (МАП) па забеспячэнні правоў свабодных прафсаюзаў. Сёння МАП прыйшла да высновы, што Беларусь не зрабіла неабходнага, каб забяспечыць выкананне аднаго з галоўных правоў працоўных – права на свабоду асацыяцыі, таму краіна будзе выключана з Агульнай сістэмы прэферэнцый (GSP) 21 чэрвеня 2007 г.

Еўрапейская Камісія спадзяецца, што Беларусь як сябра МАП будзе выконваць свае абавязальніцтвы і паважаць базавыя правы прафсаюзаў, як сказана ў падпісаных паміж Беларуссю і МАП дамоўленасцях.

Еўракамісія вельмі шкадуе, што нягледзячы на пастаянныя заклікі, беларускія ўлады не зрабілі канкрэтных крокаў да паляпшэння сітуацыі з правамі прафсаюзаў. Як толькі краіна выканае свае абавязальніцтвы перад МАП, Камісія прапануе аднавіць для яе дзеянне сістэмы агульных прэферэнцый.

Зараз усё залежыць толькі ад беларускага кіраўніцтва, і Еўракамісія заклікае да хутчэйшых дзеянняў па забеспячэнні павагі правоў беларускіх працоўных.

Еўракамісія заўсёды настойвала на тым, каб павага да правоў працоўных была сярод мэтай палітыкі Звязу ў дачыненні да прафсаюзаў.

Якія наступствы мае адмена прэферэнцый?

Адмена гэтых тарыфаў не спыніць беларускага экспарту ў краіны Еўразвязу, але адновіць у дзеянні стандартныя тарыфы на імпорт у ЕЗ, што розняцца з “ільготнымі” на 3 %. Адмена прэферэнцый адаб’еца на 10% беларускага экспарту.

Падставы для скасавання:

У 2003 г. Еўракамісія вырашыла распачаць вывучэнне сітуацыі са свабодай асацыяцыі у Беларусі. Аналіз выявіў, што ў краіне адбываюцца сур’ёзныя рэгулярныя парушэнні гэтага вызначальнага права працоўных.

У жніўні 2005 г. Камісія прыйшла да высновы, што неабходна наладзіць маніторынг і ацэньваць сітуацыю на працягу 6 месяцаў, даўшы Беларусі час выканаць свае абавязальніцтвы і зрабіць неабходныя захады ў адпаведнасці з “Базавым працоўным прынцыпам і правамі”, што адлюстраваны ў 12

рэкамендацыях справаздачы за ліпень 2004 г., падрыхтаванай даследчай камісіяй МАП.

У снежні 2006 г. Рада пагадзілася выключыць Беларусь з Агульнай сістэмы прэферэнцый з умовай, што краіне дадуць яшчэ 6 месяцаў на тое, каб выканаць абавязальніцтвы перад МАП.

Меры, прынятыя Беларуссю, МАП палічыла “яўна недастатковымі”. Улады пайшлі на працэдурныя змяненні, якія на практыцы не паляпшаюць сітуацыю з правамі працоўных.

Каб атрымаць больш інфармацыі тэлефануйце Хрысціне Хофман +32 229 91196 ці Стэфану Адамсу +32 498963166

16/06/2007

Крыніца: Сайт Еўракамісіі

Пераклад падрыхтаваны “Офісам за дэмакратычную Беларусь”

Абвесткі

Рух “За Свабоду” абвясчае конкурс відэафільмаў на тэму “Беларусь, якую не паказвае беларускае тэлебачанне”. Усе ахвотныя могуць паспрабаваць сябе ў ролі рэжысёра. **Умовы вельмі простыя.**

1. Здыміце сюжэт не больш за 10 хвілін і памерам да 100 МБ.
2. Загрузіце яго на відэа-сервіс YouTube.com
3. Адашлице спасылку вашага відэа, кароткую інфармацыю пра відэаролік і Вашыя кантактныя дадзеныя на электронны адрас info@milinkevich.org ці зайдзіце на старонку конкурсу <http://by.milinkevich.org//contest/published/> і зарэгіструйцеся там.

Апошні тэрмін падачы відэафільмаў 20 ліпеня 2007 года.

Спіс лепшых працаў будзе апублікаваны на адмысловай старонцы конкурсу, а пераможцы атрымаюць каштоўныя падарункі. Акрамя таго, кожны з удзельнікаў будзе мець магчымасць паказаць сваю працу некалькім мільёнам глядачоў, якія наведваюць відэа-сервіс YouTube.com. Пераможцамі стануць тыя аўтары, чые фільмы будуць найбольш рэйтынгавымі і высока адзначаны прафесійным журы.

Старонка конкурсу <http://by.milinkevich.org//contest/published/>

Мы ў Сеціве

www.democraticbelarus.eu